

Reactie Regeling van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, houdende regels inzake aangewezen kunststofproducten voor eenmalig gebruik (Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik).

Met belangstelling hebben de Vereniging Van EvenementenMakers (VVEM) en de Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPF) kennisgenomen van aanstaande *Ministeriële Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik* (wegwerpplastic). De VVEM en de VNPF, reeds in stakeholdergesprekken met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I en W), kunnen zich goed vinden in het doel van deze wetgeving, waarin naast het verminderen van zwerfafval in de openbare ruimte en in het oppervlaktewater, vooral ook oog is voor de transitie van lineair gebruik naar circulair en/of hergebruik van plastic grondstoffen.

De evenementenbranche is een dynamische, creatieve branche met veel aandacht voor innovaties en oog voor duurzaamheid. Daarnaast is het ook een zeer veelzijdige branche. Het scala van evenementen is bijzonder uiteenlopend. Denk aan de verschillen:

- tussen (vaste) binnen en (tijdelijke) buiten locaties;
- in tijdspanne, van enkele uren tot meerdaags;
- in locatie, van openbaar gebied, zonder toegangscontrole tot in gecontroleerde afgesloten locaties;
- in bedrijfsvoering, van organisaties met een lage omzet tot organisaties met een hoge horecabesteding (met en zonder pauze);
- in karakter, van massaevenementen met een abrupt einde tot evenementen waarin men gedurende de hele dag in- en uitloopt.

Dit zijn enkele voorbeelden van variabelen die bepalend zijn voor de operationele inzet en duurzaamheidsaspecten rondom de inzet van drinkbekers en voedselverpakkingen op evenementen(-locaties).

De VVEM en VNPF onderschrijven de transitie van lineair naar circulair materiaal en grondstoffengebruik. Deze verandering zorgt echter wel voor zeer grote veranderingen binnen de operationele bedrijfsvoering en klantbeleving bij evenementen. De verandering heeft veel impact en de invoering van de aanstaande wetgeving heeft verstrekkende gevolgen voor elke organisator en exploitant van evenementenlocaties. Niet alleen bij de evenementenmakers, maar ook bij de bezoekers. De wijze waarop de wetgeving en daarmee de verandering tot stand komt, is cruciaal voor de evenementenbranche. Maar de evenementenbranche moet ook zijn cruciale rol kunnen blijven spelen bij en voor een goede implementatie en ook bij het creëren van draagvlak bij bezoekers rondom deze cruciale veranderingen. Ook zullen lokale, gemeentelijke beleidsmaatregelen die verschillen in regeling en eisen een vertragende en verstorende werking hebben op de implementatie binnen de evenementenbranche.

VVEM en VNPF pleiten voor maatwerk per evenement

Er zijn veel aspecten die een rol spelen in de afwegingen die gemaakt worden voor de inzet van drinkbekers en voedselverpakkingen op evenementen. De laatste jaren is er veel gesproken en geschreven over de eigenschappen en gebruiksvoorwaarden van verschillende drinkbekers en hoe deze circulair ingezet kunnen worden. Er zijn heel veel *pilots*, innovaties en initiatieven uitgevoerd binnen de evenementenbranche. Zo heeft het ministerie van I en W de organisatie Plastic Promise ondersteund, en heeft Rijkswaterstaat in samenwerking met Plastic Promise een wetenschappelijk onderzoek naar de milieueffecten van verschillende soorten plastic drinkbekers voor evenementen gepubliceerd¹. Hierin staat dat de milieuvordelen afhankelijk zijn van een combinatie van factoren. Bij herbruikbare drinkbekers zijn het uitvalpercentage (door verlies of beschadiging) en de besparingen van de wasstraat de belangrijkste factoren. Bij recyclebare drinkbekers zijn dat het recyclingpercentage en het type drinkbeker. Zowel het herbruikbare als recyclebare drinkbekersysteem hebben meerdere impactfactoren, die de totale milieu-impact bepalen. Hierdoor zijn de systemen niet één-op-één met elkaar te vergelijken.

Middels deze brief dienen de VVEM en de VNPF hun zienswijze in op de *Ministeriële Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik*. De regeling bestaat uit maatregelen om een consumptiereductie van eenmalig plastic bekertjes en maaltijdverpakkingen te bewerkstelligen, waarbij herbruikbaarheid als de norm wordt gezien. De maatregelen die omschreven staan in de regeling hebben grote impact op de leden van VVEM en VNPF. Hieronder volgt een nadere uitleg en reactie.

De VVEM en de VNPF wijzen daarbij op een disbalans in de voorgenomen wetgeving, waar het open evenementen betreft zonder afbakening en zonder toegangscontrole (denk aan massale evenementen als grote kermissen, stadsfeesten, carnaval et cetera). Deze evenementen lijken uitgezonderd te zijn van de verplichting tot het inzetten van herbruikbare materialen, inzameling, recycling. Voor deze evenementen geldt slechts een “afvaltax”. Dat is niet uit te leggen, zeker niet in het licht van de doelstelling van deze wetgeving: het voorkomen van zwerfafval in de openbare ruimte en oppervlakte water. Wij pleiten daarom voor een gelijke behandeling van deze evenementen ten opzichte van andere evenementen.

Kern van de nieuwe wetgeving

De regeling voorziet erin dat een exploitant van een plek waar voedsel wordt verkocht (een café, restaurant, hotel of snackbar, kantine, sportclub, maar ook een evenement en/of evenementenlocatie), geen kunststof drinkbekers of kunststof voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik mag aanbieden aan de consument. Een uitzondering op het verbod op het gebruik van eenmalige kunststof bekertjes en kunststof voedselverpakkingen is wanneer deze door de exploitant gescheiden worden ingezameld en aangeboden voor hoogwaardige *recycling*. In aanvulling hierop is er een verplichting opgenomen voor de exploitant om ook een herbruikbaar alternatief aan te bieden. Een mogelijke invulling hiervan kan zijn dat de consument een eigen verpakking of beker meeneemt.

¹ <https://www.plasticpromise.nl/actueel/2020/11/5/herbruikbare-of-recyclebare-bekers-op-evenementen-wat-is-de-meest-duurzame-keuze>

Onderscheid gesloten evenementen (afgebakend met een omheining, toegangscontrole) en open evenementen (niet afgebakend, geen toegangscontrole)

Voor gesloten evenementen geldt dat drank- en voedselconsumptie ter plaatse moet worden aangeboden in herbruikbare bekertjes en voedselverpakkingen, tenzij zij recyclebare bekertjes en verpakkingen aanbieden en voorzieningen treffen voor het inzamelen voor recycling. In 2023 is dat 75% oplopend tot 90% in 2026.

Voorbeelden van gesloten evenementen (locaties) zijn o.a. Bevrijdingsfestivals, Concert at Sea, Johan Cruijff Arena, Lowlands, Pinkpop, Ziggo Dome en Zwarte Cross.

Bij open evenementen wordt de verkoop van consumpties (en daarmee het gebruik van verpakkingen) echter gezien als consumptie om mee te nemen. Het gevolg is dat kunststof bekertjes en voedselverpakkingen bij deze evenementen voor eenmalig gebruik moeten worden geprijsd. Voorts dient er een herbruikbaar alternatief voor bekertjes en voedselverpakkingen ter beschikking worden gesteld en moet een *Bring Your Own* beker of voedselverpakking worden aangenomen en worden gevuld door de exploitant.

Voorbeelden van open-evenementen zijn o.a. stads feesten, kermissen, carnaval en koningsdagfestiviteiten.

Reactie artikelsgewijs

Artikel 1.1 (begripsbepalingen) 1. Voor de toepassing van deze regeling wordt verstaan onder; Voedseluitgiftelocatie (bladzijde 1); Lokaliteit, waaronder een afgesloten terrein, waarop een bij gemeentelijke verordening voor publiek toegankelijk vergunningplichtig evenement plaatsvindt, waarin bedrijfsmatig voedsel of dranken worden verstrekt, met de daarbij behorende terrassen voor zover die terrassen zijn bestemd voor gebruik van eten en drinken ter plaatse.

Reactie 1 VVEM en VNPF

- De bepaling is ongelukkig omschreven en lijkt zich alleen te richten op de evenementensector, maar de regeling geldt voor alle sectoren zoals bijvoorbeeld kantoren, culturele (muziek)centra, recreatieparken, horeca, sportaccommodaties en in de *retail*.

Vraag VVEM en VNPF

- **Is de minister bereid de beschrijving op bladzijde 39 onder II Artikelsgewijze toelichting, Artikel 1.1 (begripsbepalingen), Voedseluitgiftelocatie over te nemen als begripsbepaling in dit artikel?**

Artikel 1.1 (begripsbepalingen); 1. Voor de toepassing van deze regeling wordt verstaan onder; hoogwaardige recycling; nuttige toepassing met waarde behoud waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel (bladzijde 1).

Reactie 1 VVEM en VNPF

- Hiermee worden veel producten uitgesloten omdat op dit moment alleen rPET onder deze toepassing kan worden gebruikt.
- Het stopt daarmee elke andere vorm van ontwikkeling in materiaalgebruik, sorteerinnovaties en recyclingtechnieken voor andere grondstoffen. Zoals recycling met “andere nuttige toepassingen”, zoals vergisten en composteren.

- Het is tevens een bovengemiddelde doelstelling die niet primair gericht is op het voorkomen van zwerfvuil, plastic soep of het hergebruiken van grondstoffen, maar op het 100% circulair inzetten van grondstoffen. Hetgeen niet de doelstelling van deze Regeling is.

Reactie 2 VVEM en VNPF

- Het gebruik van zowel drinkbekers voor koude als warme dranken, zorgt ervoor dat op bijvoorbeeld evenementen, verschillende soorten eenmalige drinkbekers voor eenmalig gebruik worden toegepast. Deze producten bevatten verschillende grondstoffen en kunnen verschillend zijn opgebouwd (plastic en/of papier met coating). De wijze van recycling verschilt daardoor ook van elkaar.
- Dat geldt ook voor voedselverpakkingen. Het voorschrijven van hoogwaardige recycling op al deze producten is in de praktijk niet mogelijk en onuitvoerbaar.

Reactie 3 VVEM en VNPF

- In de koplopers samenkomst van Plastic Promise van 25 november jl. is door mevrouw Sanne Westra (van het ministerie van I en W) de volgende update van de Ministeriële regeling gegeven; *“We gaan de definitie ‘hoogwaardige recycling’ aanpassen. Naar grondstoffen die je kan gebruiken in nieuwe producten. We gaan hierover in gesprek met de recyclers, hier moeten nog wel goede afspraken worden gemaakt. Het hoeft dan geen beker te worden. Ook omdat niet alle plastics gebruikt mogen worden om in voedselverpakkingen te worden gebruikt. We gaan in gesprek met de VWS want die gaan over de voedselveiligheid”*.

Vraag VVEM en VNPF

- **Is de minister bereid de begripsbepaling ‘hoogwaardige recycling’ te vervangen voor bijvoorbeeld de bepaling uit de LAP3, Deel B: Afvalbeheer en overbrenging B.9.2 Onderscheid tussen vormen van recycling; [2] recycling van het oorspronkelijke materiaal in een niet gelijke of wat betreft de vereiste kwaliteit van het materiaal vergelijkbare toepassing en/of chemische recycling via basischemicaliën?**

Hoofdstuk 2. Reductiemaatregelen voor het verminderen van gebruik van wegwerpbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik; Artikel 2.2 (maatregelen eet- en drinkgelegenheden met consumptie om mee te nemen of te bezorgen) (Bladzijde 2); [1] Het bedrijfsmatig aanbieden van drinkbekers voor eenmalig gebruik of voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik aan de eindgebruiker, voor de consumptie van een drank of voedsel buiten de voedseluitgifte locatie, geschiedt voor een meerprijs ten opzichte van de prijs van het voedsel of de drank per afzonderlijk kunststofproduct.

Reactie 1 VVEM en VNPF

- Voor open evenementen, zoals onder andere stadsfeesten, kermissen, carnaval en koningsdagfestiviteiten geldt dus géén verplichting voor het inzetten van een herbruikbare alternatieven of een inzamel- en recyclingsysteem voor plastic drinkbekers en plastic voedselverpakkingen?
- Voor open evenementen geldt uitsluitend het beprijzen? Beprijzen is géén duurzame oplossing ter voorkoming van zwerfvuil in de openbare ruimte en oppervlakte water. Het onlangs ingestelde statiegeld op kleinere plastic flesjes en de aanstaande invoering van statiegeld op blikjes is daarvan het voorbeeld.

Reactie 2 VVEM en VNPF

- Er staat in de regeling niet beschreven of beprijsen met de bedragen € 0,10 – 0,15 definitief is. De kosten van beprijsen zijn relatief veel lager dan het inzetten van herbruikbare alternatieven, of het opzetten van een inzamel- en recyclingsysteem voor plastic drankbekers en plastic voedselverpakkingen.
- Dit biedt ook een perverse prikkel voor ondernemers om wegwerpverpakkingen te stimuleren en het hergebruikssysteem zo weinig mogelijk gebruiksvriendelijk te maken. En de kosten ervan volledig bij de consument te leggen.
- De beoogde bedragen uit de Regeling van € 0,10 – 0,15 (€ 0,25 in het CE Delft rapport Effecten Reductiemaatregelen) zijn vergelijkbaar met plastic flesjes en blikjes met statiegeld. Hierdoor ontstaat een oneerlijk speelveld tussen enerzijds plastic drankbekers en voedselverpakkingen zónder statiegeld en anderzijds flesjes en blikjes met statiegeld. De inkoopprijs van dranken, verstrekt in een *single use plastic* drinkbeker is lager dan de inkoopprijs van plastic flesjes en blikjes. Ook geldt er geen innameplicht voor het innemen van plastic, geprijsde drankbekers, maar geldt die wél voor plastic flesjes en blikjes met statiegeld. Commercieel gezien zal een exploitant hiermee kiezen voor *single use plastic*, geprijsde drankbekers. Hiermee voorkomt de exploitant innameplicht, uitkeren van statiegeld, behandeling, opslag en transport van plastic flesjes en blikjes. Hierdoor ontstaat een oneerlijk speelveld tussen enerzijds plastic bekers en anderzijds flesjes en blikjes.

Reactie 3 VVEM en VNPF

- In het rapport *Beprijzen wegwerpbekers en -maaltijdverpakkingen* van Kantar Public is onderzoek gedaan naar het draagvlak voor de meerkosten van het beprijsen onder de Nederlandse samenleving. De evenementenbranche is niet betrokken bij dit onderzoek.

Reactie 4 VVEM en VNPF

- Besloten evenementen maken gebruik van afgesloten locaties met vergaande afspraken over de reiniging van de locatie en het voorkomen van zwerfvuil op en rondom de locatie. Deze besloten evenementen worden nu verplicht met herbruikbare alternatieven te komen, of verplicht om een inzamel- en recyclingsysteem voor plastic drankbekers en plastic voedselverpakkingen op te zetten. Dit terwijl open evenementen in de openbare ruimte geen afspraken en beheersplannen hebben voor het voorkomen van zwerfvuil op en rondom de locatie. Zij komen hiermee weg. Bijvoorbeeld het €0,25 vragen voor een beker én vervolgens niks meer aan afvalpreventie, inname recycling et cetera te hoeven doen. Is eerder een verdienmodel dan dat het bijdraagt aan de doelstelling van de Regeling.
- Dit vinden we een vorm van symboolpolitiek, waarbij besloten evenementen onterecht als probleem worden bestempeld.

Vraag VVEM en VNPF

- **Hoe garandeert de minister dat met beprijsen de doelstellingen ter voorkoming van zwerfvuil in de openbare ruimte en oppervlakte water wordt bewerkstelligd?**

Hoofdstuk 2. Reductiemaatregelen voor het verminderen van gebruik van wegwerpbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik; Artikel 2.2 (maatregelen eet- en drinkgelegenheden met consumptie om mee te nemen of te bezorgen) (bladzijde 2); [2] Exploitanten bieden, voor

consumptie van drank of voedsel buiten de voedseluitgifte locatie dat op die locatie wordt bereid, een herbruikbaar alternatief aan de eindgebruiker aan voor drinkbekers voor eenmalig gebruik of voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik. Hieraan worden door de eindgebruiker meegebrachte bekens of verpakkingen gelijkgesteld, indien de exploitant dit niet weigert aan de eindgebruiker vanwege risico's voor de voedselveiligheid.

Reactie 1 VVEM en VNPF

- Naast het verstrekken en beprijzen van plastic drinkbekers voor eenmalig gebruik of plastic voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik, geldt óók de verplichting om tevens herbruikbare bekens en voedselverpakkingen aan te kunnen bieden. Dit is voor de evenementenbranche een logistiek gezien onwerkbaar situatie.
- Voor evenementen dient een voorraad-, logistiek- en inzamelsysteem te worden opgezet voor enkele uren of dagen. Het doel om een landelijke reductie van 40% te behalen, wordt met deze maatregel niet behaald en geeft daarmee onnodige kosten- en regeldruk.

Reactie 2 VVEM en VNPF

- Naast het verstrekken en beprijzen van plastic drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik, geldt óók de verplichting om door de eindgebruiker meegebrachte bekens of verpakkingen aan te nemen en te vullen met voedsel.
- Dit is voor de evenementenbranche een onwerkbaar logistiek, omdat er zodoende géén garantie kan worden gegeven op een voedselveilige situatie.
- Het is en blijft, tijdens de uitvoering ervan, voortdurend onduidelijkheid of de consument, of de voedselverstrekker verantwoordelijk is voor de garantie op voedselveiligheid, portionering en kwaliteit.
- Ook gelden er op evenementen 'huisregels' om de orde en veiligheid te kunnen garanderen. Het meebrengen van verpakkingen van glas, blik, RVS, porselein et cetera is om die reden niet toegestaan. Dit geldt ook voor verpakkingen die afgesloten kunnen worden, of reeds voorzien zijn van (alcoholische)dranken.
- Het doel om een landelijke reductie van 40% te behalen wordt met deze maatregel niet behaald en geeft daarmee onnodige kosten en regeldruk.

Vraag VVEM en VNPF

- **Is de minister bereid om ondernemers (in de evenementenbranche) zelf de keuze te geven om naast het verstrekken en beprijzen van plastic drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik, óók herbruikbare alternatieven en de eindgebruiker meegebrachte bekens of verpakkingen aan te nemen?**

Hoofdstuk 2; Reductiemaatregelen voor het verminderen van gebruik van wegwerpbekens en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik (bladzijde 2):

Voor vele aanbieders en eindgebruikers is het toepassen van herbruikbare alternatieven mogelijk. Er zijn echter ook situaties denkbaar waar dit (nog) niet inpasbaar is. Artikel 4 van de richtlijn 2019/904 stelt dat lidstaten in 2026 een ambitieuze en aanhoudende consumptiereductie van kunststof drinkbekers en kunststof voedselverpakkingen (zijnde containers) voor eenmalig gebruik moeten behalen ten opzichte van 2022. Het mag daarom geen doel op zich zijn om in elke situatie het gebruik van herbruikbare alternatieven verplicht te stellen. Dat is ook op te maken uit Paragraaf 2.2

Probleemaanpak, Reductiemaatregelen (bladzijde 12); [... Om een consumptiereductie van kunststof bekers en kunststof voedselverpakkingen (zijnde containers) voor eenmalig gebruik te kunnen realiseren is het daarom noodzakelijk dat het gebruik van drinkbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik afneemt en het gebruik van herbruikbare bekers en voedselverpakkingen toeneemt.

Reactie 2 VVEM en VNPF

- In de regeling staat beschreven dat er in 2024 een evaluatie zal zijn over de effectiviteit van de maatregelen. In 2026 wordt bekeken of reductie van minimaal 40% is behaald en of aanvullende maatregelen ten aanzien van beprijzen of verbod noodzakelijk is.
- Dit geeft ondernemers in de evenementenbranche geen enkele zekerheid over de investeringen die gedaan moeten worden. We verwachten niet dat bedrijven de komende twee jaar kunnen investeren.
- Dit komt doordat de evenementensector al ruim 20 maanden volledig tot stilstand is gekomen door de coronapandemie. Maar ook de voortdurende onzekerheid hierin zal ervoor zorgen dat investeringsproblemen in de komende twee jaar niet zijn opgelost.

Vraag VVEM en VNPF

- **Is de minister bereid om, ook na 2026, maatwerk voor het gebruik van eenmalig te gebruiken drinkbekers en voedselverpakkingen bij evenementen toe te blijven staan, zodat er garanties zijn waarop bedrijven investeringen kunnen baseren?**

5.2 Toezicht en handhaving

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft tot taak zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens titel 9.5 Wet milieubeheer (artikel 18.2b Wm). Die taak is toebedeeld aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) (bladzijde 31);

Reactie 1 VVEM en VNPF

- De Regeling beschrijft alleen toezicht en handhaving voor producenten binnen de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Er is niet aangegeven hoe toezicht en handhaving geregeld is voor het naleven van de wijze waarop aanbieders omgaan met het verstrekken, inzamelen en recyclen van wegwerpbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik. Ook ontbreekt hoe toezicht en handhaving is geregeld voor het oneigenlijk gebruik van herbruikbare drinkbekers en voedselverpakkingen wanneer deze niet (of gedeeltelijk) worden ingezameld en/of als herbruikbaar worden ingezet.

Reactie 2 VVEM en VNPF

- De mogelijke effecten van toezicht en handhaving en de daarbij behorende regeldruk en monitoring- en rapportageverplichtingen zijn geheel buiten beschouwing gelaten.
- Het is zeer aannemelijk dat lokaal gezag de handhaving verschillend gaat interpreteren, waardoor willekeur en oneerlijke concurrentie in de hand wordt gewerkt.
- Zo is aannemelijk dat een groot evenement waarschijnlijk wél wordt belast met toezicht en handhaving en de daarbij behorende regeldruk en monitoring- en rapportageverplichtingen, maar een kleiner (door de overheid gesubsidieerd?) evenement daar niet op wordt gecontroleerd.

Vraag VVEM en VNPF

- **Hoe is de minister voornemens toezicht te houden en handhaving te organiseren op de regeling bij het aanbieden van wegwerpbekers en voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik?**
- **Hoe is de minister voornemens toezicht en handhaving te regelen om het oneigenlijk gebruik van herbruikbare drinkbekers en voedselverpakkingen tegen te gaan?**

6.1 Reductiemaatregelen voor consumptie ter plaatse; Structurele regeldruk (bladzijde 32); Voor grootschalige gesloten evenementen die kiezen voor een inzamelrecyclesysteem zijn de structurele kosten ca. €16,5 miljoen of €21.400 per evenement. Dit zijn kosten voor de huur van recyclebare systemen, deze zijn afhankelijk van de grootte van het evenement.

Reactie | VVEM en VNPF

- In de *Quickscan bedrijfseffectentoets Regeling* van Sira Consulting staat nergens beschreven hoe genoemde kosten zijn onderzocht en/of opgebouwd per type evenement. Uit bijlage I van de *quickscan* blijkt dat Sira Consulting slechts 'één festivalorganisator' als respondent heeft geraadpleegd.
- De VVEM en VNPF zijn niet betrokken bij onderzoek naar de kosten zoals hier beschreven. Wij herkennen ons niet in de opbouw of onderbouwing ervan.

Vraag VVEM en VNPF

- **Is de minister voornemens de kosten van mogelijke effecten van toezicht en handhaving en de daarbij behorende regeldruk en monitoring- en rapportageverplichtingen door te laten rekenen en mee te nemen in de afweging van deze Regeling?**

Tot zover onze input op uw internetconsultatie, altijd bereid tot nader overleg,

Met vriendelijke groet,

Willem Westermann
VVEM – 06-53457288
willemwestermann@vzem.nl

Berend Schans
VNPF – 06-16524278
berendschans@vnpf.nl

VVEM
Stephensonweg 14
4207 HB GORINCHEM
www.vzem.nl

VNPF
Bataviastraat 24, unit 1.13
1095 ET AMSTERDAM
www.vnpf.nl